

Pere Català i Pic

Fotografia,
patrimoni i
avantguarda

[retrospectiva]

Una iniciativa de:

Produïda per:

“ La trajectòria de Pere Català i Pic, un dels exponents més importants de la fotografia catalana, ens permet explicar la quotidianitat de l'ofici i alhora seguir de primera mà la història de Catalunya des de la perspectiva d'un intel·lectual, d'un self-made man.

Català Pic és conegut sobretot com a fotògraf i com a autor del famós cartell «Aixafem el feixisme», però també va treballar en un banc, va ser aprenent, pintor i retratista, pare, activista de la pàtria petita, fototècnic publicitari, articulista i professor del Seminari de Publicitat, creador del Comissariat de Propaganda i cap d'edicions, literat sense publicacions, fotògraf industrial i artístic, calçotaire, alguerista, sardanista, viatger incansable i, sobretot, amic dels amics.

Alguns aspectes a destacar sobre Pere Català i Pic

Pere Català Pic va ser el fundador d'una nissaga de fotògrafs l'activitat de la qual abasta quasi un segle de la història de Catalunya (1914-2009): Pere Català i Pic, Francesc Català-Roca i Pere Català i Roca.

Encara que es va guanyar la vida com a retratista a Valls i Montblanc, com a fotògraf va participar des del primer moment en la recuperació del patrimoni arquitectònic, sota l'impuls de la Mancomunitat, i de la cultura popular de Valls i del Camp de Tarragona, en especial sobre els castellers.

Es va implicar de ple en la modernització dels pobles de l'interior de Catalunya. Va promoure el turisme, l'organització dels treballadors i les millores de les infraestructures econòmiques, socials i culturals.

Seduït per l'avanguardia parisenca, introdueix en la publicitat la fotografia i el pensament psicològic. És un dels exponents més destacats de l'aplicació del fotomuntatge del sud d'Europa.

Juntament amb Jaume Miravittles, va participar en la creació del Comissariat de Propaganda de la Generalitat i va ser-ne el cap d'Edicions. Va publicar més dues-centes obres de gran qualitat amb el doble objectiu de difondre a l'exterior la tasca constructiva de la República i d'infondre ànims tant als combatents al front com a la rereguarda. Entre els seus

col·laboradors figuren Mercè Rodoreda, Lola Anglada, Fèlix Martí Ibáñez, Carles Fontserè, Josep Sala, Agustí Centelles...

Va viure a l'exili interior els primers anys del franquisme. Quan va poder reprendre l'activitat professional, va esdevenir un dels principals fotògrafs de la reindustrialització. Va ser un pioner de la introducció comercial de la fotografia en color a Catalunya a Espanya, però es va avançar massa i va fracassar-hi.

Pere Català Pic participa en la recuperació de les penyes literàries de la Barcelona grisa dels anys cinquanta i seixanta, en companyia de personalitats com ara Josep M. de Sagarra, Sempronio, Rafael Tasis, Joan Oller i Rabassa, Joan Santamaria, Carles Soldevila, Maria Aurèlia Capmany, Enric Borràs...

Fill d'una família humil, Pere Català Pic va deixar els estudis amb dotze anys per començar a treballar i al llarg de la seva vida va haver de reinventar-se fins a sis vegades. Heterodox i autodidacte, va treballar com a fotògraf i publicista per les principals empreses de l'època (Ford, Cacaolat, Myrurgia), per a tota mena d'artistes (Liceu, Els Vienesos) i va excel·lir en la innovació tècnica amb propostes avançades al seu temps.

Exposició

Pere Català i Pic
Fotografia, patrimoni i avantguarda

Una iniciativa de

Grup de recerca Didpatri. Universitat de Barcelona

Producció de

Molècula. Xarxa de Professionals en museografia

Comissariat

Pablo Giori (continguts)

Rafel Sospedra (museografia)

Audiovisual

Eduard Borrell (Molècula. Xarxa de Professionals en museografia)

Imatges

Arxiu Pere Català, Arxiu Municipal de Valls, Museu de Valls, Arxiu Fotogràfic del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Museu Nacional d'Art de Catalunya, Arxiu Comarcal de la Conca de Barberà, Arxiu Nacional de Catalunya

Agraïments

Família Català i Dalmau, Jep Martí, Jordi París, Daniel Venteo, Pep Parer, Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Rafael Català, Martí Català, Teresa Farré, Jaume Orpinell, Pilar Parcerisas

Àmbits de l'exposició

1915-1932. Cal retratista

Pere Català i Pic va néixer l'any 1889 a Valls; per la mort del seu pare, la mare es trasllada a Barcelona i obre una casa de dispena. El fill va haver de deixar els estudis amb dotze anys i va començar a treballar al Banc Hispano Americà el 1902. Lluitant al CADCI per la jornada intensiva, en un viatge a Roma troba la seva passió i es fa retratista a Valls. Fa retrats i fotografies de monuments per a la Mancomunitat de Catalunya i amb un grup d'amics aconsegueix canviar radicalment la ciutat amb la creació de l'agrupació Amics de les Belles Coses que lluita per la modernització cultural, social i econòmica: vol nous trens, un camp d'aviació, millor transport, més turisme, més obertura. Finalment, la política truca a la seva porta i es compromet amb el progrés que representava la República, però no es presenta com a candidat; vol marxar.

«[...] en Pere Català, qui encarregat de fer de cop algunes fotografies artístiques de la ciutat i comarca posa de relleu tals aptituds i perícia que ha sigut confirmat en el càrrec de corresponsal fotogràfic de l'esmentada corporació [la Mancomunitat de Catalunya] en competència amb els millors fotògrafs de Barcelona, provant palesament que no és igual fer fotografies seriosament a obrir i tancar l'obturador d'una càmera.»

Àmbits de l'exposició

1932-1939. La República i la Guerra

Amb la República es desplaça a Barcelona a la recerca de la modernitat, la psicologia, la publicitat i la fotografia, una barreja estranya que en aquella època el converteix en avantguardista. Coneix món, viatja i crea, fa anuncis per als clients més importants, introdueix la fotografia a la publicitat, popularitza els fotomuntatges, i destaca com a professor de psicologia publicitària. Escriu un llibre sobre la seva recerca en aquest camp, producte de les seves classes i dels estudis experimentals, que queda inèdit.

Durant la guerra concep amb Jaume Miravittles el Comissariat de Propaganda i fa un dels cartells de guerra més famosos: «Aixafem el feixisme». Com a cap d'Edicions té contactes amb tots els intel·lectuals, publica la reconeguda revista Nova Ibèria i més de dos-cents llibres, revistes, auques i pamflets en quatre llengües. Arriben els bombardeigs, la gana, l'exili i la mort.

«PROPAGANDA heus ací la paraula màgica, poderosa que determina l'èxit o el fracàs, no ja d'una marca, d'un article, d'un prestigi, sinó també del pervindre esplendorós o de la decadència d'un moviment polític [...] És per això que propugnem per la instauració en la Nova Ibèria que s'està estructurant, d'una carrera, d'una llicenciatura de Psicotecnòleg Publicitari.»

Àmbits de l'exposició

1939-1971. Postguerra, industrialització, literatura

Amagat a casa seva i ofegat per la fi d'un projecte, Pere Català Pic viu la primera postguerra escrivint una literatura que ens ajuda molt a entendre la seva vida. Reprèn la feina a poc a poc quan les pors de les represàlies amainen, va recuperant l'alegria, cal seguir treballant, ha de mantenir tota la família. Recupera l'empresa familiar P.I.C. (Publicitat Il·lustrada Català) i amb l'ajuda dels seus fills, Francesc Català-Roca, Pere Català i Roca i Maria Àurea Català i Roca, va tirant endavant. Els amics exiliats tornen a omplir, a poc a poc, les penyes literàries. La Fira de Mostres i l'economia franquista dels anys cinquanta li permeten pagar els deutes i refer la seva vida. Tanmateix, la cultura catalana no té prou força, el franquisme l'ofega i els catalanistes es barallen entre ells; no hi ha lloc per a un heterodox, per a un escriptor que no ho sembla o que ho intenta massa tard, quan la vida li deixa temps. L'any 1952 comença el seu darrer gran projecte, portar de París la fotografia color a Barcelona com una activitat rentable econòmicament; no se'n surt i la modernitat aquesta vegada li juga una mala passada. Seguirà fent, ferm en l'actitud amb què viu tota la vida: treballar, treballar, treballar i tornar a començar tantes vegades com calgui. Mor uns mesos abans de fer 82 anys, el 13 de juliol de 1971.

«Ningú és capaç de predir com pensarà i què farà el món després dels sofriments d'una guerra que supera en violència i en científicisme la imaginació més exaltada [...] L'enervament psíquic sofert per la nostra generació en trobar-se en zones de bombardeig o en països de misèria o de persecució revolucionària quanta diversitat de reaccions haurà provocat! Qui és capaç de preveure què pensaran els homes de demà?»

Museografia de l'exposició

Una exposició itinerant de petit format

"Pere Català i Pic. Fotografia, patrimoni i avantguarda" és una exposició itinerant iniciativa del grup de recerca DIDPATRI de la Universitat de Barcelona, que manté la línia de les exposicions "Neandertals a Catalunya", "Megalitisme a Catalunya", "Fins aconseguir-ho. La Guerra de Successió", "Temps de pólvora". Es tracta d'exposicions de petit format, ideals per a sales de museus i centres d'interpretació d'entre 100 i els 120 metres quadrats.

Com aquestes, la itinerància és gratuïta, no cal abonar cap quantitat en qualitat de lloguer de la mateixa; ara bé si que hi ha unes despeses associades al muntatge i al desmuntatge (lloguer del transport i dietes dels muntadors de l'empresa Molècula. Xarxa de professionals en museografia).

Pere Català i Pic
Fotografia,
patrimoni i
avantguarda

Museu de Valls
13.01.2017
12.03.2017

1. **Do not** use the word "I" too often. It's a good idea to use "I" once in a while, but it's better to use "we" or "us" more often.

[illegible]

(Faint, illegible text from the background image)

